

ОСОБЛИВОСТІ ЗВЕРНЕННЯ ОСОБИ ДО СУДУ У СПРАВАХ ПРО ВИДАЧУ ОБМЕЖУВАЛЬНОГО ПРИПИСУ

На сьогодні проблема насильства в сім'ї є надзвичайно актуальною у суспільстві. Домашнє або сімейне насильство застосовується одним членом сім'ї щодо іншого, тим самим порушуючи конституційні права та свободи останнього. Така девіантна поведінка значно підриває суспільні відносини, знецінює поняття інституту сім'ї та потребує особливої уваги зі сторони законодавця. Тому будь-який прояв домашнього насильства має бути негайно попереджений. Видача обмежувального припису є заходом впливу на кривдника, який може вживатися лише в інтересах постраждалих осіб та у разі настання певних факторів і ризиків. Серед широкомасштабної системи заходів, спрямованих на охорону прав людини, актуальними є профілактика домашнього насильства та належне реагування на такі випадки відповідно до європейських і світових стандартів.

Видача обмежувального припису здійснюється шляхом ухвалення рішення суду у порядку окремого провадження, для цілей чого розділ IV ЦПК доповнено новою главою 13.

Ю.А. Гайдук зауважує, що заява про видачу обмежувального припису подається до суду за місцем проживання (перебування) особи, яка постраждала від домашнього насильства або насильства за ознакою статі, а якщо зазначена особа перебуває у закладі, що належить до загальних чи спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб, – за місцезнаходженням цього закладу. В заяві про видачу обмежувального припису повинно бути зазначено:

1) найменування суду, до якого подається заява;

2) ім'я (прізвище, ім'я та по батькові) заявника та заінтересованої особи, їх місце проживання чи перебування, поштовий індекс, відомі номери засобів зв'язку та адреси електронної пошти, у разі якщо заява подається особою, зазначеною у пунктах 3 і 4 частини першої статті 350-2 ЦПК України, – процесуальне становище особи, яка подає заяву, із зазначенням її імені (прізвища, імені та по батькові), місця проживання чи перебування, поштового індексу, відомих номерів засобів зв'язку та адреси електронної пошти, а також ім'я (прізвище, ім'я та по батькові) дитини або недієздатної особи, в інтересах якої подається заява, місце її проживання чи перебування, поштовий індекс, відомі номери засобів зв'язку та адреси електронної пошти; Заінтересованими особами у справах

про видачу обмежувального припису є особи, стосовно яких подано заяву про видачу обмежувального припису;

3) обставини, що свідчать про необхідність видачі судом обмежувального припису, та докази, що їх підтверджують [5, с. 17].

Обставинами, що свідчать про необхідність видачі судом обмежувального припису є факти вчинення кривдником одного з видів насильства передбачених статтею 1 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» [1].

Доказами, що підтверджують дані обставини можуть бути матеріали якими підтверджується наявність провадження (кримінального чи про адміністративне правопорушення) щодо особи, яка вчинила домашнє насильство, винесення термінового заборонного припису, інформації про внесення відомостей до Єдиного державного реєстру випадків домашнього насильства, роздруківки текстових повідомлень, копії заяви до поліції тощо.

У разі неможливості надати зазначені докази, до заяви може бути додано клопотання про їх витребування.

Обмежувальний припис стосовно кривдника є заходом тимчасового обмеження прав чи покладення обов'язків на особу, яка вчинила домашнє насильство. Даний правовий інструмент спрямований на забезпечення безпеки постраждалої особи.

Для вдосконалення цивільно-правових норм щодо протидії домашньому насильству вітчизняному законодавцю необхідно, перш за все, ратифікувати відповідні міжнародно-правові акти і імплементувати їх норми, спрямовані на захист від домашнього насильства, а також встановити кримінальну відповідальність за більш широке коло посягань проти життя, здоров'я, честі, статевої недоторканності, які можуть бути застосовані в сім'ї.

Література

1. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 11.01.2018 р. № 5294. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>.

2. Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами: Закон України від 06.12.2017 р. № 2227-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2227-19>.

3. Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами: Закон України від 11.01.2019 р. № 2227-VIII. *Голос України* від 11.01.2019. № 6.

4. Вознюк А.А. Кримінальна відповідальність за домашнє насильство: актуальні питання теорії та практики. *Форум права*. 2019. № 2. С. 6-14.

5. Гайдук Ю.А. Попередження домашнього насилля у національному та

міжнародному законодавстві. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2016. Вип. 3. С. 152.

9. Лошицький М.В. Нові способи тимчасового обмеження окремих цивільних прав: спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі та спеціальний поліцейський і цивільний-процесуальний порядок видачі термінового заборонного та обмежувального приписів. Судова апеляція. 2017. № 4. С. 65-76.

УДК 347.963 (043.2)

Дмитрієв І.О., аспірант,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРЕДСТАВНИЦТВО ІНТЕРЕСІВ ДЕРЖАВИ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДІ ОРГАНАМИ ВІЙСЬКОВОЇ ПРОКУРАТУРИ

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб, саме це закріплено в Конституції України [1].

Прокуратура України становить єдину систему, яка в порядку, передбаченому цим Законом, здійснює встановлені Конституцією України функції з метою захисту прав і свобод людини, загальних інтересів суспільства та держави [2].

Відповідно до ч. 1 ст. 2 КАС завданням адміністративного судочинства є захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб у сфері публічно-правових відносин. При цьому поняття «публічно-правові відносини» у ст. 3 КАС, присвяченій визначенню понять, не сформульовано. Це дійсно досить складно зробити, враховуючи тісне переплетення у реальному житті публічно-правових і приватноправових відносин. Щоправда, інтереси держави як форми політичної організації усього суспільства завжди носять публічно-правовий характер. Що ж стосується громадян (у широкому розумінні), то, захищаючи їх інтереси, прокурор неминує втручатися у сферу приватноправових відносин і захищає порушені у цій сфері права. Думається, що юридичний конфлікт набуває ознак публічно-правового передусім тому, що одним із його учасників обов'язково виступає орган публічної влади (державний орган або орган місцевого самоврядування) [3].

Слід зазначити, що прокурор здійснює в адміністративному суді представництво інтересів громадянина чи держави в порядку, встановленому КАС та іншими законами, і може здійснювати представництво на будь-якій стадії адміністративного процесу (ч. 2 ст. 60